

Trygg framtid for folk og natur.

Kompetansebehov – erfaring frå tilsyn

Fagkoordinator Janne Bjørnsnøs

Kva tilsyn med kommunale helse- og omsorgstenester gjennomførte Fylkesmannen i 2017?

Systemrevisjoner:

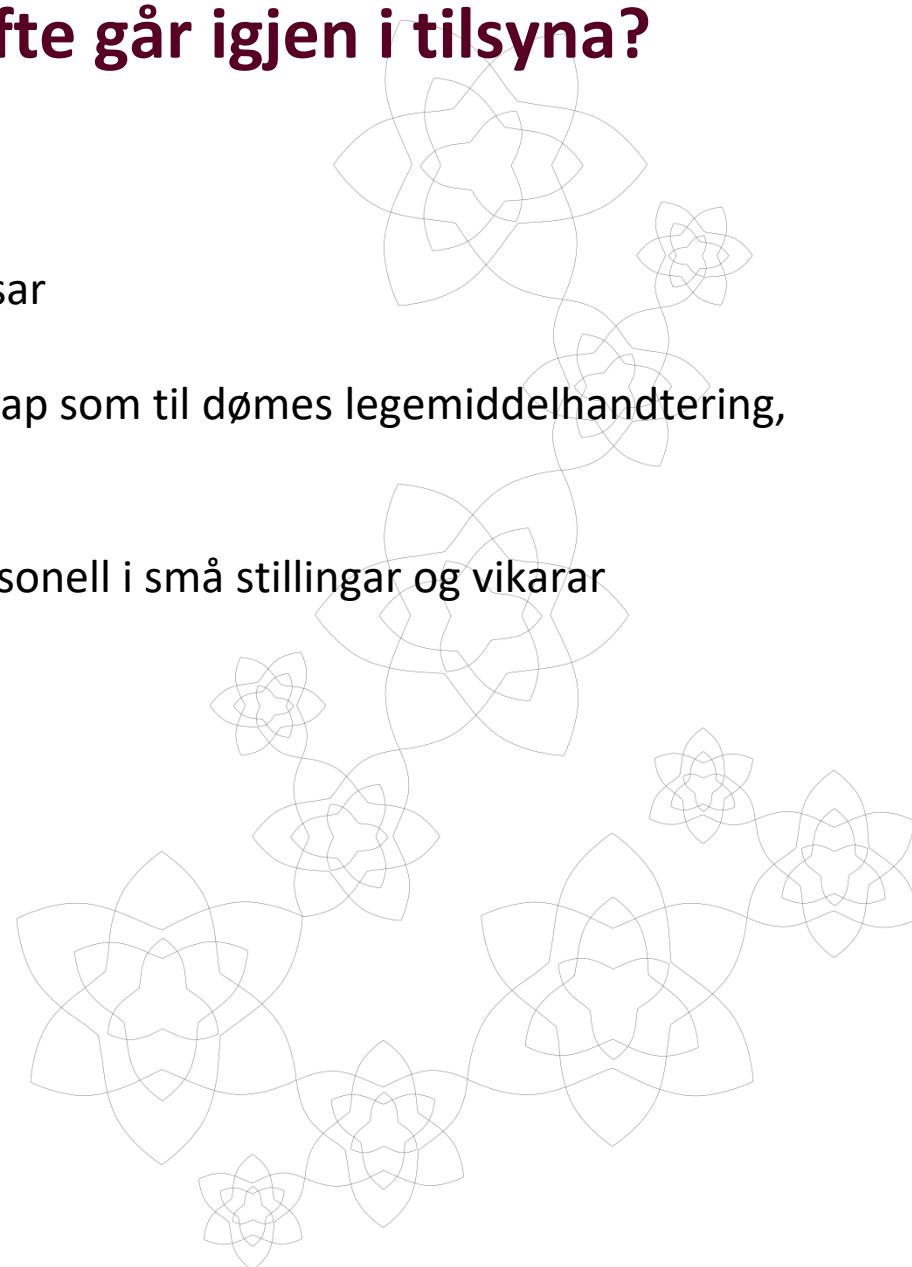
- Tvungen helsehjelp etter pasient- og brukarrettigheitslova kapittel 4A
- Tilsyn med tenester til personer med samtidig rusmiddelproblem og psykisk lidning
- Tilsyn med kommunale helse- og omsorgstenester til vaksne personar med utviklingshemming
- Helse- og omsorgstenester til barn i avslastningsbustad
- Stadlige tilsyn med bruk av tvang og makt mot enkelte personar som har ei utviklingshemming

Døme på type svikt som ofte går igjen i tilsyna?

- Manglende/mangelfull kompetanseplan/opplæringsplan
- Mangelfull kunnskap om regelverket som det arbeidas etter
- Mangelfull kunnskap om korleis praktisere brukarmedverknad
- Mangelfull kartlegging av behov og habiliterings- og rehabiliteringspotentiale til dei enkelte brukarane/pasientane
- Mangelfulle tiltaksplanar
- Mangelfulle rutiner for og kunnskap om kva som skal dokumenteras i brukar/pasienten sin journal

Døme på type svikt som ofte går igjen i tilsyna?

- Mangelfull kunnskap om aktuelle diagnosar
- Mangelfull sikring av naudsynt fagkunnskap som til dømes legemiddelhandtering, førstehjelp og målretta miljøarbeid
- Mangelfull sikring av kompetanse for personell i små stillingar og vikarar

Det spesielle kompetansekravet i helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9

§ 9-9. Krav til gjennomføring og evaluering

Spesialisthelsetjenesten skal bistå ved gjennomføringen av tiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstav b og c.

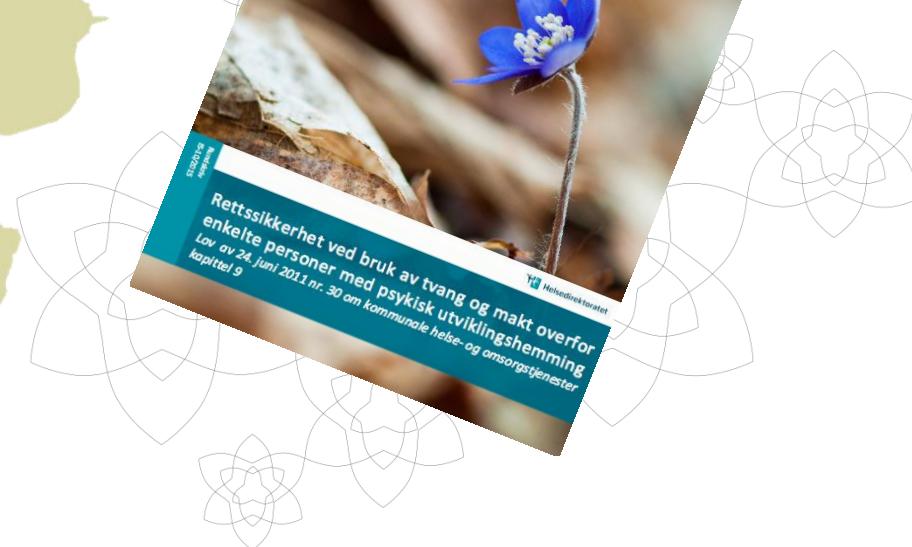
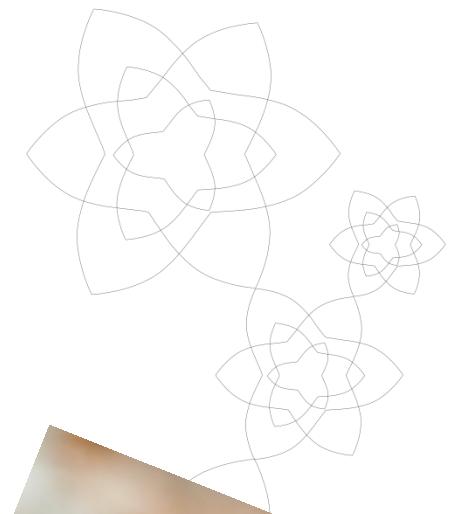
Brukeren eller pasienten har rett til kvalifisert personale ved gjennomføringen av tiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstav b og c. Ved gjennomføringen av disse tiltakene skal det være to tjenesteytere til stede dersom dette ikke er til ugunst for brukeren eller pasienten.

Når tiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstav b gjennomføres, skal den ene av de to tjenesteyterne minst ha bestått utdanning i helse-, sosial- eller pedagogiske fag på høgskolenivå. Når tiltak etter § 9-5 tredje ledd bokstav c gjennomføres, skal den ene av de to tjenesteyterne minst ha bestått avsluttende eksamen i studieretning for helse- og sosialfag i videregående opplæring. Fylkesmannen kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra utdanningskravet.

Tiltaket skal vurderes kontinuerlig, og avbrytes straks, dersom vilkårene for vedtaket ikke lenger er til stede eller det viser seg ikke å ha de forutsatte konsekvenser eller å ha uforutsette, negative virkninger.

Stadlege tilsyn, helse- og omsorgstenestelova kapittel 9, Møre og Romsdal 2017

- ▶ 21 tilsyn blei gjennomført, 13 kommunar
- ▶ 10 varsle tilsyn, 3 tilsyn utan avvik
- ▶ 11 ikkje varsle tilsyn, avvik i alle tilsyn

Erfaringa frå stadlege tilsyn i 2017, kva såg vi:

- ▶ Retten til kvalifisert personale var ikkje ivareteke.
- ▶ Kommunen har ikkje lagt til rette for at all bruk av tvang og makt blir ført i journal.
- ▶ Kommunen sikrar ikkje at godkjente tvangsvedtak blir gjennomført i samsvar med Fylkesmannen si overprøving.
- ▶ Tvang blir gjennomført utan at det er vurdert opp mot reglane i helse- og omsorgstenestelova kap. 9.

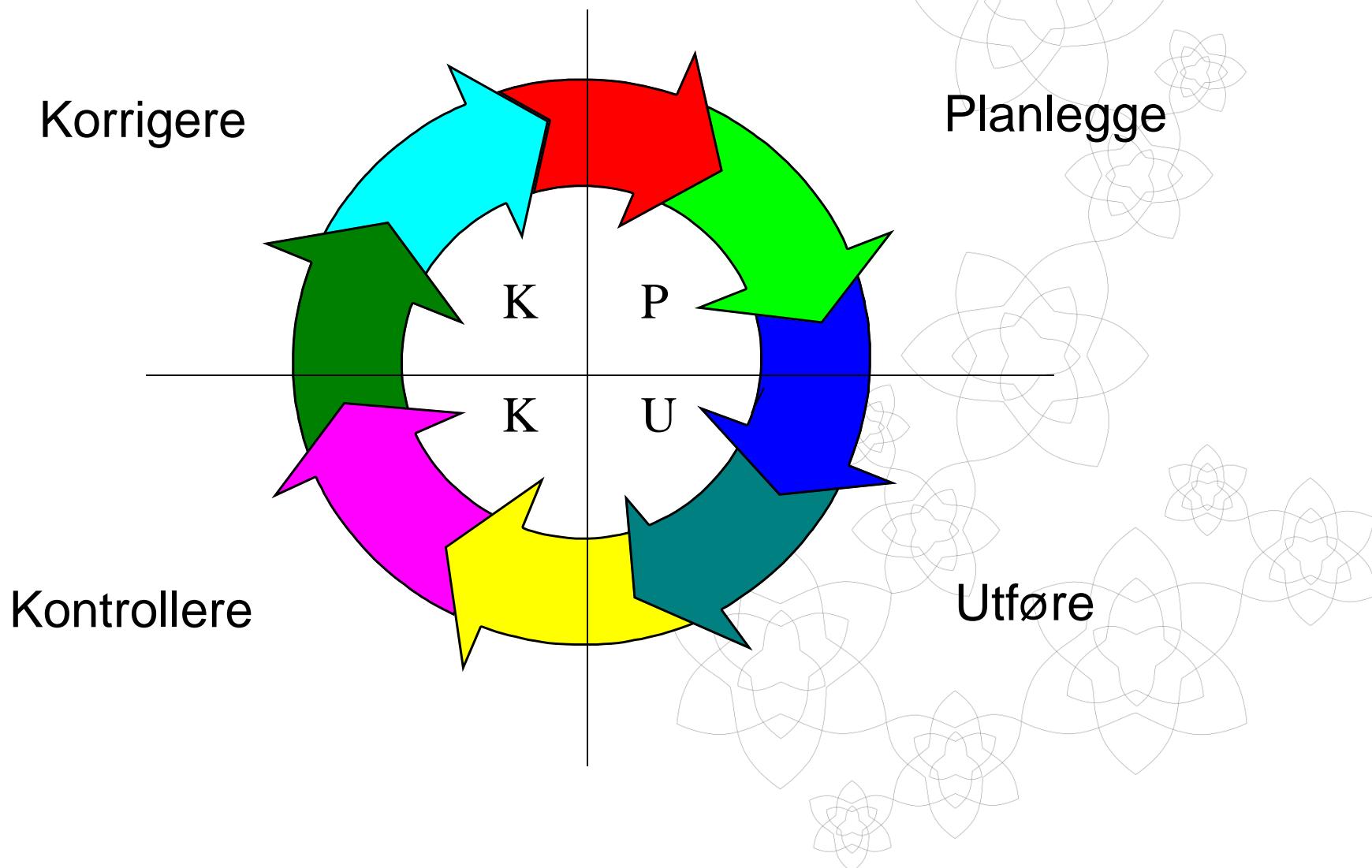
I dei ikkje varsla stadlige tilsyna der kompetanse var tema, såg vi mellom anna:

Kommunen har planlagt å gjennomføre tvangstiltak utan at det er kvalifisert personell til stade. Av turnusen gikk det fram at det i enkelte saker var planlagt med kun ferievikarar.

Vi så og at kommunen har nytta, og planla å nytte tenesteytarar som Fylkesmannen har gitt avslag om dispensasjon for. Desse var likevel satt til å vere ansvarleg for gjennomføringa av tvangstiltak. Fylkesmannen sitt avslag var mellom anna grunngjeve i at det ikkje er dokumentert at tenesteytar har fått god nok opplæring, eller at tenestaden ut i frå vedlagt turnus har nok kvalifiserte folk til at dispensasjon til til dømes sommervikarar ikkje er nødvendig.

Kommunen har ikkje fordelt kvalifisert personell på turnus, slik at fleire miljøterapuetar til dømes arbeider same arbeidshelg, medan det andre helger ikkje er miljøterapeut til stades. Vi ser og døme på at det kan vere to miljøteraputar på dagvakt, medan det er ingen på kveld.

Internkontroll = intern kontroll

Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten

Nødvendig kunnskap og kompetanse hos medarbeidere (§ 7b)

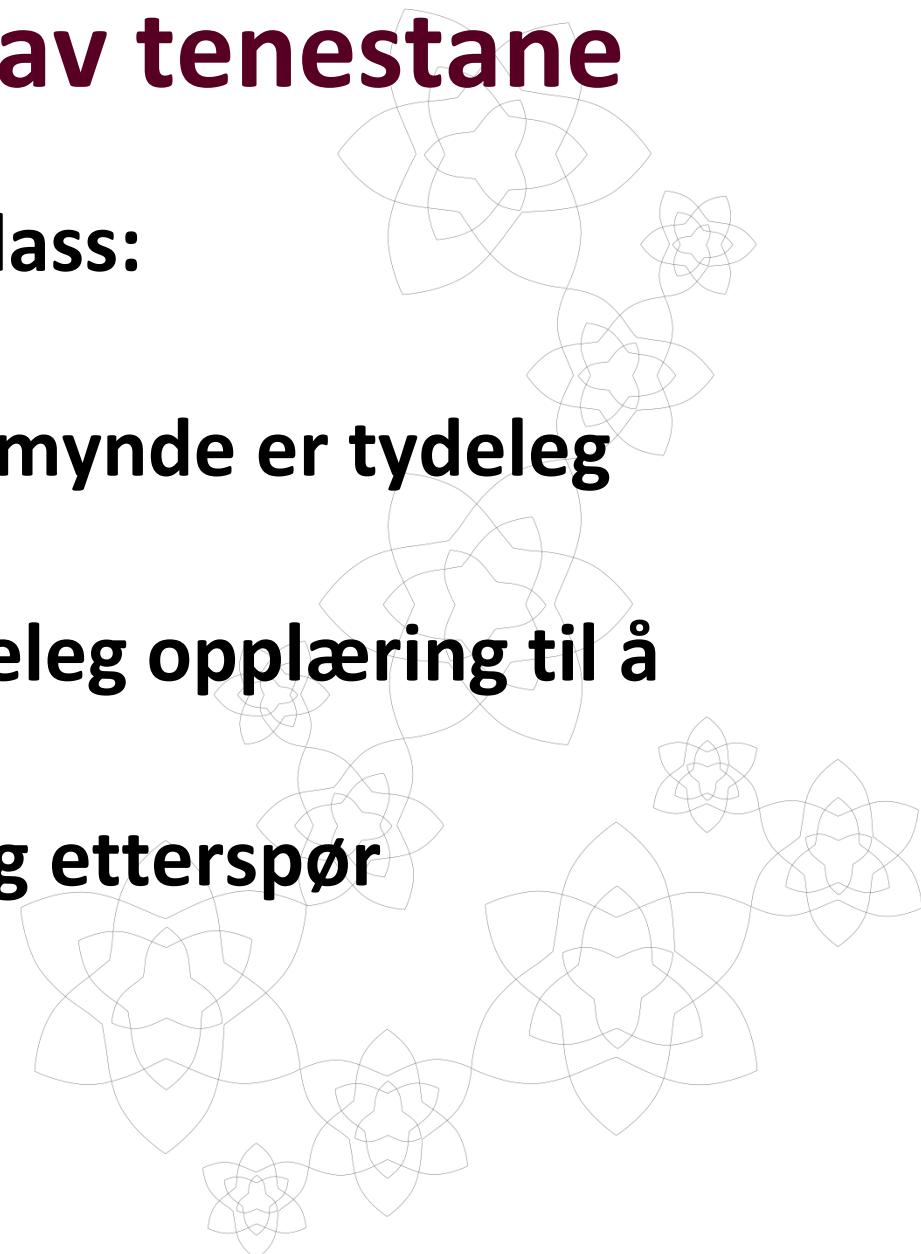
«Sørge for at medarbeidere i virksomheten har nødvendig kunnskap om og kompetanse i det aktuelle fagfeltet, relevant regelverk, retningslinjer, veiledere og styringssystemet»

Styring og leiing av tenestane

Følgjande må være på plass:

- 1. Ansvar, oppgåver og mynde er tydeleg fordelt**
- 2. Alle har fått tilstrekkeleg opplæring til å gjere jobben sin**
- 3. Leiinga følgjer med og etterspør**

www.fylkesmannen.no

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Tyderasjon | Høykontrast | a a | Language | Søk

Betre oppvekt
Kommunereforma
Verjemål
Asylsökjarar og flyktningar

Aboinir på nyhende frå Fylkesmannen

Nyhende

MÅNDAG 21.12.2015
Nyhende nr. 7
Dette vert siste utgjeve av NYHENDE for 2015. Vi vil med dette få takke for godt samarbeid i fase 2 av kommunereforma, og ønske alle ei God Jul og eit Gott Nyttår!

[Les meir]

TORSDAG 17.12.2015
Nytt inntektsystem på høyring
Endringer i kommunane sitt inntektsystem er ute på høyring.

Kontakt oss

Folk og samfunn

Helse, omsorg og sosialtjenester

Kommunal styring

Kurs og konferanse

Komande

05.01-14.01. Politikaropplæring, januar 2016

20.01. Fjellskred- og flodbolgjederskap 20. januar

Barnehage og opplæring

Miljø og klima

Plan og bygg

Tilsyn

Komande

13.01. Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Halsa kommune

10.02 Tilsyn med kommunal

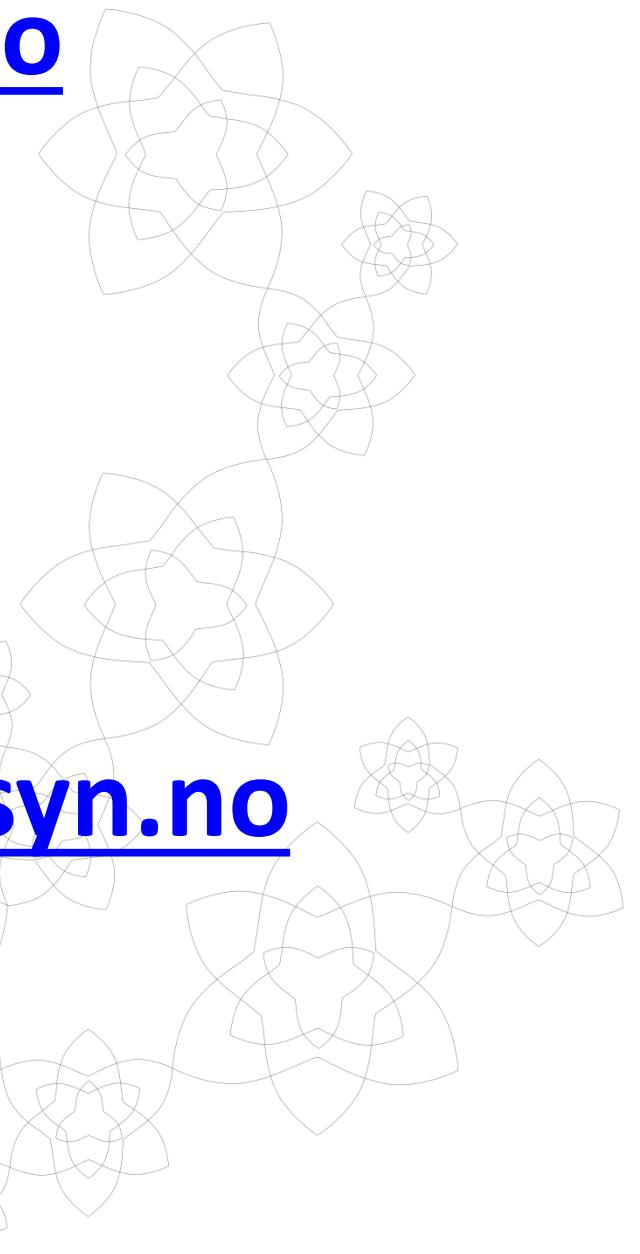
Barn og foreldre

Landbruk og mat

Samfunnstryggleik og beredskap

Ledige stillinger

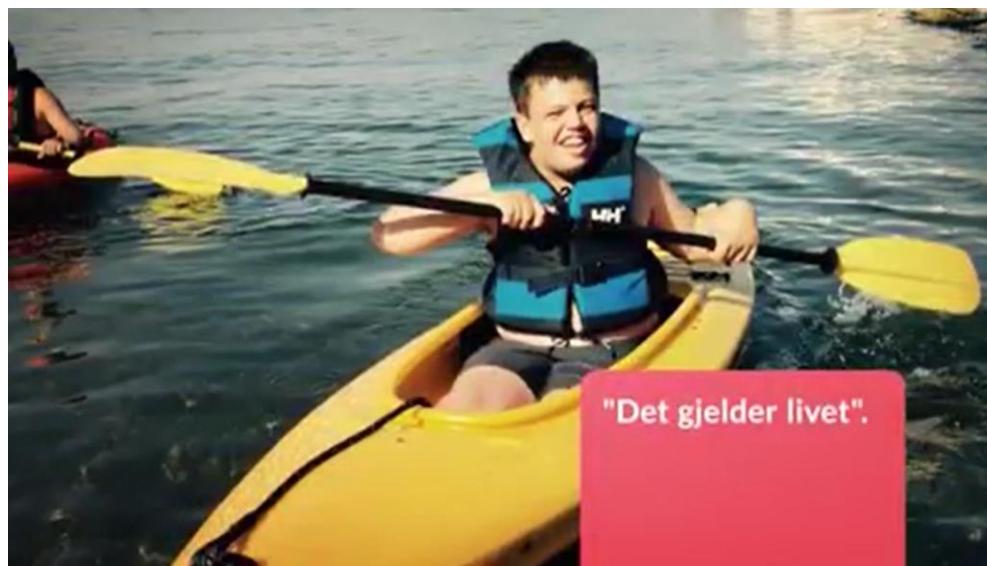
Rådgiver arkiv - Soknaidsfrist: 17.01.2016

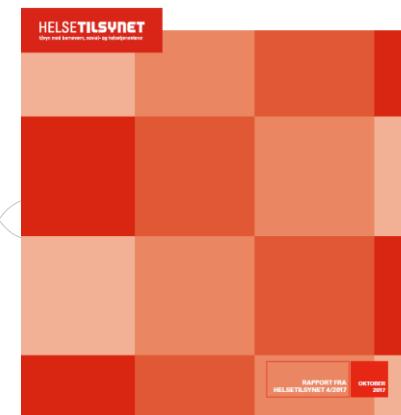
www.statens.helsetilsyn.no

HELSETILSYNET

«Det gjelder livet»

Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2016 med kommunale helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming
Det gjelder livet

https://www.helsetilsynet.no/upload/Publikasjoner/rapporter2017/helsetilsyne_trappor4_2017.pdf

Risikovurdering av tjenester til personer med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse

<https://www.helsetilsynet.no/no/Publikasjoner/Rapport-fra-Helsetilsynet/Rapport-Helsetilsynet-2016/Risikovurdering-av-tjenester-til-personer-med-samtidig-ruslidelse-og-psykisk-lidelse/>

